

Letošní Jizerská 50 byla tvrdá, rekordní i memoriálová

06. 02. 2015 14:45

Popáté, v historii Jizerské padesátky na lyžích, i když vloni neoficiálně, běželi 9. – 11. ledna 2015 účastníci 48. ročníku J 50 - Memoriálu expedice Peru '70“, v Bedřichově v Jizerských horách kolem památníku horolezců, kteří zahynuli před 45 lety pod peruánským Huascaránem. Už to byla předzvěst alespoň částečného návratu ke kořenům třetího nejstaršího dálkového závodu v běhu na lyžích v Evropě.

Nebylo to ale zadarmo, pořadatelé si opět užili své, když na poslední chvíli začal padat sníh, který v sobotu při závodě na 25 kilometrů roztával, běžci se brodili takřka po kolena ve vodě, aby po půlnoci před hlavním závodem na 50 km začalo mrznout. Velmi hrozilo, že vinou těchto nepříznivých přírodních podmínek se vůbec nepojede, a tak zledovatělé a zkrácené tratě byly úlitbou, aby se závod mohl konat, byť mnozí účastníci láteřili, ba přímo nadávali.

Už pětkrát musel být závod zrušen (1988, 1990, 1998, 2007 a 2014), ale tentokrát nakonec stačilo díky usilovnému nasazení pořadatelů potřetí v historii J 50 jen zkrátit trasu, oficiálně prý o 5 km, když se vypustila Jizerka. *(Nebyl závod podle dosažených časů ještě kratší?)*

Poprvé v roce 1996 vítěz závodu Martin Petrásek stejně jako ostatní účastníci absolvovali dva **třiadvacetakilometrové** okruhy, podruhé v roce 2001 museli závodníci ujít tři kilometry pěšky ke startu 34. ročníku na Nové louce. A letos tedy absolvovali 4003 běžci „jen“ 45 kilometrů a norský závodník Morten Eide Pedersen toho řádně využil. Nejen že si na deset vteřin podržel Zlatý cepín, který v roce 2001 věnoval jako putovní cenu pro vítěze horolezec Oldřich Kopal (*na tu symbolickou chvíli mu jej půjčila manželka jednoho ze zahynulých horolezců Eva Novotná*), ale Pedersen vítězným časem 1:46:29,9 hodiny také docílil nejrychlejšího výsledku v historii závodu. I vítězka Jitka Smutná, rodačka z Jablonce nad Nisou reprezentující Rakousko (2:06:34,30, hod.), jela nejrychleji. Takže přece jen dílčí úspěch českých a krajských, ale také rakouských barev, když dalšímu Jablonečákovi Standovi Řezáčovi se tolik nedařilo a i vinou nachlazení doběhl na 7. místě. Ale v cíli byl již poněkolkáté jako první Čech a obyvatel Libereckého kraje, a to se cení.

Jako druhá mezi českými ženami (nepočítáme-li Rakušanku Jitku) se umístila Zuzana Kocumová, která za světovou špičkou protrhla pásku o pouhou čtvrt hodinu později. Inu, kdo má natrénováno.

Již v sobotu v týmové štafetě převlékla spolu s Jaromírem Baxou dres Libereckého kraje za tým Radnice na lyžích a spolu se svými radničními ANO kolegy vybojovali ze 41 startujících kvartet, jak psaly tiskové zprávy, pěkné 24. místo. (V roce 2013 štafeta LK obsadila 29. místo, ovšem z 51. na startu.)

Ani letos nevynechal závod Lada Míka. Se startovním číslem 1111 obsadil v čase 3:58:06 hod. také pěkné 2524. místo a byl ve své věkové kategorii šestnáctý.

Navíc se proběhl podél své „Míkovy informační tabule“, kterou nedaleko restaurace Dolina a v blízkosti památníku odhaleném na počest 40. výročí tragédie v roce 2010 instaloval v závěru minulého roku. Stejně jako jiným pamětníkům mu chyběly osudy lidí, jejichž jména jsou na něm uvedena.

„Na tabuli jsou medailonky všech zahynulých horolezců z knihy Jiřího Langera Jizerská 50, takže návštěvníci Jizerek a závodníci se mohou mnohé dozvědět o jejich zejména sportovních výkonech i osobních vlastnostech,“ připomněl.

Pozorně si Míkovu tabuli přečetl také současný nejznámější horolezec a držitel všech výstupů na himalájské osmitisícovky Radek Jaroš. Vzpomínal ve společnosti pozůstalých manželek a dalších příbuzných účastníků expedice, mimo jiné dvojnásobné vítězky J 50 Evy Novotné či Milady Raslové, jak je Huascarán krutý. Slezl jej sice v roce 1999, ale jak přiznal, třeba vloni se na vrchol nedostal.

Radek Jaroš také po startu hlavního závodu položil k památníku věnce a květiny spolu s místopředsedou Senátu Přemyslem Sobotkou, hejtmanem LK Martinem Půtou, jeho náměstkem Josefem Jadrným, starostou Bedřichova Petrem Holubem, starostou Frýdlantu Danem Ramzerem a předsedou Ski klubu Janem Čejkou. Kupodivu, více celebrit tentokrát do Bedřichova nepřišlo, ani z města Liberce či Jablonce n. N. Asi proto, že organizátoři dali do V.I.P. stanu jen deset židlí, a tak se ostatním zřejmě nechtělo u stolků stát? Na pietě nechyběli ani pozůstalí a pamětníci, třeba bývalý tajemník Ski klubu Josef Gabriel, Vladimír Horáček či Dušan Šoltys a další.

Také na těchto několika málo celebritách pak „visely“ startovní výstřely. Vzhledem k osmi vlnám a dvěma mistrovským třídám se střílelo desetkrát, každou vlnu zvlášť. A tak došlo vedle Sobotky, Půty a Jaroše i na Jana Čejku, který si zopakoval startovní výstřel v oficiální čepici J 50 z roku 1993. Pálila i dcera hlavní rozhodčí, která se z této cti radovala asi ze všech nejvíce.

Už předtím se uskutečnil večerní pamětní závod lyžníků, Petr Šabaka, vojenský kaplan 31. pluku radiační, chemické a biologické ochrany Liberec, sloužil za horolezce v bedřichovském kostele mši, setkali si držitelé zlatých medailí - mistři Worldloppet, a tak připomínka Memoriálu expedice Peru 1970 byla opět významnější součástí letošní Jizerské padesátky, než tomu bylo v minulých letech.

Co dodat? Tajemník J 50 Martin Koucký nedojel, Kateřina Smutná tvrdila, že nejlepší, i když

zledovatělou stopu, zabral skútr, v nově vyhlášené kategorii ministra školství Marcela Chládky o nejlepšího učitele na lyžích zvítězila liberecká Iva Novotná z AC Slovan Liberec, juniorská vicemistryně republiky na 400 m překážek Kateřina Zárybnická z Bedřichova obsadila 129. místo, Bedřichovskou 30 dokončilo 407 závodníků, Pětadvacítka 803. Hlavní závod skončil doběhem posledního 4003. závodníka Martina Marka. Snad na něj zbylo poněkud mdlé jídlo – „Něco na způsob gulášové polívky + chleba + nudle + vlahý čaj z plastové cisterny. Na obojí jsme ale měli přidělené „stravenky“ v luxusním grafickém a kvalitním provedení,“ cituji jednoho z účastníků. Inu hlavně že poukázky byly kvalitní a u závodníků si vysloužily pochvalu.

Televizní kamery posledního borce již nesnímali, stejně jako zhruba 3990 jeho kolegů. Inu, ČT pořád dokola zabírala jednotvárné čelo závodu a na ty ostatní závodníky, žel, kamera, vyjma několika záběrů z vrtulníku, nedosáhla. Nejen pro závodníky, ale i pro diváky by jistě neškodilo, kdyby ČT přece jen trochu vsadila i na zarputilé běžce mimo běžeckou elitu. A nekonečně natahovaný rozhovor s unaveným, zmrzlým a zalykajícím se Tomášem Řezáčem také divákům už mnoho nepřinesl.

Tak snad zase příště na 49. ročníku Jizerské padesátky – Memoriálu expedice Peru 1970. Skol a více sněhu!